

alzheimer
nederland

Eerste verschijnselen

-
-
-

De eerste verschijnselen van dementie verschillen per persoon en per ziekte. Meestal kaart de partner of familielid het zogenaamde 'niet pluis gevoel' aan. Aanleiding zijn subtiele maar terugkerende geheugenklachten, gedragsproblemen en veranderingen in karakter.

Extra inspanning

De eerste verschijnselen van dementie zijn meestal subtiele gedragsveranderingen. Alles waar iemand het hoofd bij moet houden, kost een persoon met dementie extra inspanning: een televisie-uitzending of een gesprek volgen, plannen maken, dingen op een rijtje zetten, de administratie bijhouden, problemen oplossen en beslissingen nemen.

Iemand met dementie krijgt bijvoorbeeld moeite met:

- zich iets herinneren wat kort geleden is gebeurd;
- zich aanpassen aan nieuwe omstandigheden;
- zich oriënteren;
- het juiste woord vinden;
- nieuwe dingen leren;
- zijn emoties onder controle houden;
- beslissingen nemen;
- rekenen en met geld omgaan.

Geleidelijke veranderingen

Deze veranderingen doen zich niet van de ene dag op de andere voor. Bij de ziekte van Alzheimer treden de eerste verschijnselen meestal geleidelijk op. Bij vasculaire dementie zijn deze veranderingen vaak abrupter.

De verschijnselen van dementie worden vaak duidelijker naarmate de dementie vordert. Beetje bij beetje verslechtert het verstandelijk functioneren. In de loop van de ziekte treden er veranderingen in het gedrag en karakter op en later ook op lichamelijk gebied, zoals incontinentie en gewichtsafname.

Eerste verschijnselen bij frontotemporale dementie

De eerste verschijnselen van frontotemporale dementie zijn afhankelijk van de plaats in de hersenen die het eerst wordt aangedaan. Geheugenproblemen - kenmerkend voor andere vormen van dementie - treden bij de meeste mensen met frontotemporale dementie pas later op. Meestal staan veranderingen in gedrag, persoonlijkheid en spraak op de voorgrond.

10 signalen van dementie

Onderstaande signalen kunnen wijzen op dementie, maar kunnen ook een andere oorzaak hebben. Raadpleeg daarom altijd de huisarts.

1. Vergeetachtigheid

Een van de meest voorkomende symptomen is het vergeten van nieuwe informatie. Andere signalen zijn: het vergeten van belangrijke data of gebeurtenissen, dezelfde vraag telkens opnieuw stellen en afhankelijk zijn van spiekbriefjes of familie voor dingen die voorheen zonder hulp onthouden werden.

2. Problemen met dagelijkse handelingen

Gewone dingen gaan steeds moeilijker. Denk aan hobby's en de financiën regelen. Ook zaken die gepland moeten worden of in een bepaalde volgorde uitgevoerd, leveren problemen op. Zoals koffie zetten of een maaltijd bereiden.

3. Vergissingen met tijd en plaats

Het is normaal als iemand even niet weet welke dag het is of waarom men naar de keuken liep. Maar bij beginnende dementie gebeurt dit steeds vaker. Het besef van tijd wordt minder en uren lijken soms minuten. Ook het vinden van de weg wordt moeilijker. Iemand met dementie vergeet soms waar hij is en hoe hij daar gekomen is.

4. Taalproblemen

Met dementie kan het moeilijk zijn om een gesprek te volgen. Een persoon met dementie kan midden in een gesprek stoppen met praten en niet meer weten hoe hij verder moet of het voorgaande herhalen. Ook kunnen eenvoudige woorden worden vergeten en het moeilijker wordt om op namen te komen. Bijvoorbeeld "waar is dat ding voor mijn haar?" als hij naar een kam zoekt. Praten gaat ook minder vloeiend.

5. Kwijtraken van spullen

Iemand met dementie kan spullen op vreemde plekken leggen, bijvoorbeeld een portemonnee in de koelkast of een boek in de oven. Hij raakt spullen kwijt en kan niet meer achterhalen waar hij ze gelaten heeft.

6. Slecht beoordelingsvermogen

Bij dementie wordt het steeds lastiger om situaties in te schatten en keuzes te maken. Iemand met dementie kan aanbiedingen slecht inschatten en grote sommen geld uitgeven. Ook bij het doen van boodschappen kan hij teveel kopen of spullen kopen die niet nodig zijn.

7. Terugtrekken uit sociale activiteiten

Hij kan problemen ondervinden bij hobby's en sport en het voeren van gesprekken. Hij trekt zich vaker terug en onderneemt minder dan voorheen. Ook kan hij urenlang voor de televisie zitten en veel langer slapen dan gewoonlijk. Voor een buitenstaander lijkt het luiheid of gebrek aan interesse. Maar het is een soort faalangst. Als hij niets doet, kan hij ook niets fout doen.

8. Veranderingen in gedrag en karakter

Het kan gebeuren dat het gedrag en karakter veranderen van iemand met dementie. Dat hij verward, achterdochtig, depressief of angstig wordt. Zonder duidelijke aanleiding wisselt de stemming: het ene moment rustig en opeens verdrietig of kwaad. Hij kan soms dingen doen die hij anders nooit deed.

9. Onrust

Een van de symptomen van dementie is onrust. Daardoor lijkt het of hij telkens iets zoekt, moet opruimen of iets anders moet doen. Dit constante gevoel van onrust en de neiging te lopen leidt vaak ook tot slaapproblemen.

10. Problemen met het zien

De hersenen krijgen moeite met het verwerken van hetgeen iemand met dementie ziet. Zo kan hij problemen krijgen bij het inschatten van afstanden.